

parti i starten af dette folketingsår fremsat sit eget lovforslag nr. L 19.

Socialistisk Folkepartis lovforslag adskiller sig fra nærværende af sundhedsministeren senere fremsatte lovforslag nr. L 59, som er en genfremsættelse af L 166, på en række afgørende punkter:

For det første er sundhedsministerens lovforslag for omfattende. Lovforslaget indeholder således ikke alene bestemmelser for forskning på mennesker og afdøde og i den forbindelse en lovfæstelse af komitésystemet, men også forslag om forsøg på menneskets æg, forsteranlæg og fostre. Specielt spørgsmålet om forsøg på menneskets kønsceller, befrugtede æg, forsteranlæg og fostre er særdeles kompliceret og er et følelsesmæssigt vanskeligt emne at tage stilling til. Derfor finder Socialistisk Folkeparti, at hele dette spørgsmål må behandles selvstændigt i Folketinget efter en indgående offentlig debat, som ikke er sammenkædet med dette andet store område, nemlig den generelle lovgivning om biomedicinske forsøg på mennesker. Socialistisk Folkeparti afventer her forslag til en lovgivning fra sundhedsministeren på et senere tidspunkt. Socialistisk Folkeparti ønsker i den forbindelse også en drøftelse af de lovgivningsmæssige forhold om behandling med reagensglasbefrugtning. På denne baggrund er det uacceptabelt at vedtage det foreliggende lovforslags kapitel 4.

Ministerens lovforslag omfatter desuden spørgeskemaundersøgelser og registerforskning, hvis metodeproblemer henhører under den samfundsvidenskabelige og humanistiske referenceramme og derfor bør vurderes ud fra andre kriterier end de lægevidenskabelige. Om dette emne viste der sig uenighed i betænkning nr. 1185/1989: »Forskning på mennesket – etik/jura«, og Socialistisk Folkeparti forventer en uddybet behandling af disse forskningsområder, inden der fremsættes lovforslag.

For det andet har Socialistisk Folkeparti ønsket at betone, at formålet med lovforslaget er at beskytte mennesker og at stille menneskets rettigheder i centrum. Socialistisk Folkeparti ønsker gennem lovgivningen at slå et grundlæggende etisk princip fast: at sikre den enkelte ret til selvbestemmelse over sit eget liv og levned og at sikre den enkeltes frie ret til at bestemme, om vedkommende vil være med i biomedicinske forsøg – til at træffe et informere-

ret valg. Det sikres i ministerens forslag slet ikke i tilstrækkeligt omfang.

For det tredje har Socialistisk Folkeparti ønsket at få præciseret de organisatoriske spørgsmål, specielt samarbejdsrelationerne mellem Det Etske Råd og Den Centrale Videnskabetiske Komité, og at sikre komitésystemet uafhængighed, ligesom Socialistisk Folkeparti havde ønsket at få en større åbenhed om afgørelser truffet i de videnskabetiske komiteer. Det er spørgsmål, som sundhedsministerens lovforslag ikke tager højde for. For Socialistisk Folkeparti er en væsentlig begrundelse for lovgivning således, at man sikrer offentlig indsigt i de videnskabetiske komiteers afgørelser i form af en løbende information til offentligheden om afgørelserne. Det skal understreges, at åbenheden skal gælde principielle problemstillinger og ikke forskningsmæssige detaljer.

I Socialistisk Folkepartis lovforslag var der sikret uafhængighed mellem Den Centrale Videnskabetiske Komité og de regionale videnskabetiske komiteer. I sundhedsministerens lovforslag er der en overlapning af medlemmer, hvilket gør funktionen som ankeinstans illusorisk på grund af helt klare habilitetsproblemer. Socialistisk Folkeparti mener heller ikke, at det læge element i komiteernes person sammensætning står tilstrækkelig stærkt i sundhedsministerens lovforslag, og Socialistisk Folkeparti ønsker patientorganisationer, specielt De Samvirkende Invalideorganisationer, inddraget.

På baggrund af dette anser Socialistisk Folkeparti ministerens lovforslag for så mangelfuldt med hensyn til at yde forsøgspersoner, der deltager i eller er genstand for biomedicinske forsøg, beskyttelse, at Socialistisk Folkeparti ønsker lovforslaget forkastet.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Mindretallet bemærker, at Fremskridtspartiets folketingsmedlemmer vil blive stillet frit ved afstemningen om lovforslaget, da det drejer sig om etiske spørgsmål.

Et *tredje mindretal* (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget